

Verslaafd aan de bergen

Lindesnes heet de vuurtoren op het zuidelijkste puntje van Noorwegen, met uitzicht op de Noordzee en het Skagerrak. Een taxichauffeur zet Myra de Rooy op 11 januari 2017 af op een verlaten parkeerterrein bij de vuurtoren, die met zeeschuim is bedekt. Daar begint haar tocht naar de Noordkaap.

Vidar raast over zee en land. Een bulderende storm die zo krachtig is dat hij een officiële naam heeft. Vidar betekent krijger. 'Niet iedereen bereikt de eindstreep', zegt de taxichauffeur bij het afscheid terwijl Myra zich nauwelijks staande kan houden in de wind. Het is opvallend dat het bij de start regent en stormt en niet sneeuwt in de Noorse winter. „Maar”, zeg Myra nu, „de natuur blijft de baas. Niet alles is te plannen. De werkelijkheid is altijd anders. Je moet constant alert zijn, niet wegdromen. Ik merkte dat mijn zintuigen scherper werden. Je ruikt beter en hoort beter tijdens zo'n tocht. Toen ik de bergen verliet en de eerste auto tegenkwam, vond ik die stinken. In Amsterdam ruik ik ze niet.” De regen gaat na het stormachtige begin over in sneeuw. Als wandelen niet meer gaat, stapt ze over op haar langlaufski's of sneeuwschoenen. In de zes weken na de start krijgt ze sneeuw in alle soorten en maten te

zien. Papsneeuw, luchtsneeuw, poedersneeuw, bevroren sneeuw, stuifsnegew...Ze zakt er soms diep in weg. Soms sopt ze door ijswater, met in haar schoenen plastic zakken om haar sokken droog te houden. 'Eigenlijk is het gekkenwerk, solo de bergen in', schrijft ze in haar boek 'In de Lengte', het verslag van haar 3000 kilometer lange tocht naar de Noordkaap. Een Noorse vrouw vraagt of ze wel een stok bij zich heeft om wolven en beren te verjagen. Maar die dieren zal ze niet tegenkomen. Er is zeker in de eerste helft van haar tocht geen routeaanduiding of markering. Ze vindt haar eenzame weg door de wildernis - wekenlang komt ze niemand tegen - en over bevroren stuwmeren met behulp van landkaarten, kompas en gps. Ze heeft ook een satelliettelefoon bij zich, mocht ze komen te vallen en niet meer op kunnen staan. Haar mobieltje heeft vaak geen bereik. Bang om in haar eentje een gek tegen te komen, die iets meer van haar wil dan een praatje, is ze

niet. „Dat zou ik wel zijn als ik 's avonds alleen het Vondelpark in zou gaan.” Mede door de korte dagen in de Noorse winter, het is er in januari 18 uur donker, en de lastige terreinomstandigheden in de bergen kan ze geen al te lange afstanden afleggen. Er is zelfs een dag dat ze slechts 2,5 kilometer verder weet te komen. Als ze door de invallende duisternis of een sneeuwstorm een berghut niet kan bereiken, slaapt ze in haar tentje. Eén dag dwingt het slechte weer ('een stormhel') haar om 15 uur in haar slaapzak te blijven liggen.

34 graden onder nul

De kou is sommige dagen intens. Ze maakt mee dat het 34 graden onder nul is. Ze durft amper een rustpauze te nemen om maar in beweging te blijven. Ze is haar eigen kachelkje. Myra komt aan thee- en drinkwater door sneeuw te smelten. 'Het is een koude hel, maar ik geniet desondanks van de paradijselijke schoonheid in de bergen en de natuur. Ik kom superlatieven te kort, het is een mirakelwereld. Bergen leveren meer energie op dan ze kosten. Ze zijn een plek om bij te tanken.' Haar zestigste verjaardag gaat in stilte voorbij. Heel soms, bijvoorbeeld als ze een dorp doorkruist, heeft ze contact met haar zus Karen om te horen hoe het met haar familie gaat. Wat er in de

Erfelijk belast

Bergbeklimmen en avontuurlijke reizen zitten bij Myra de Rooy (1957, Amsterdam) en ook haar zus Karen in de genen. Ze zijn er mee grootgebracht door hun ouders. „We zijn erfelijk belast.” Hun vader reed al in 1949 op zijn stadsfiets naar de Noordkaap. Myra de Rooy heeft onder meer trektochten gemaakt door en bergen beklimmen in Tibet, Ladakh (India) en Nepal. Ze hapte naar adem op een Himalayareus van 7.000 meter hoogte. Ze noemt het zelf haar hardnekkige Tibet- en Himalayaverslaving en heeft het over reisdrift. Over haar ruim 3000 kilometer lange solotocht, wandelend en skiënd, naar de Noordkaap gaat haar vijfde, onlangs verschenen boek 'In de Lengte' (29,50 euro). Eerdere boeken van haar zijn 'Vrouwen in Boeddha's Bergen', 'Het Windpaardhuis', 'Dochters van de bergen' en 'Chamlang'. De Rooy - afgestudeerd geoloog - heeft, voor ze naar de Noordkaap ging, vijftien jaar gewerkt bij 'International Campaign for Tibet', een stichting die zich inzet om de mensenrechtensituatie in Tibet te verbeteren.

Zes etappes

Elk jaar lopen en skiën zo'n vijftig mensen van het zuidelijkste puntje van Noorwegen naar de Noordkaap, of andersom. Het is geen vaste route. Iedereen kiest zijn eigen weg. Myra de Rooy besloot de 3031 kilometer, die haar ook door Zweden en Finland leidde, in zes etappes af te leggen. Drie in de winter en het vroege voorjaar en drie in de zomer. „Ik wilde alle seizoenen meemaken. Met de middernachtzon in de zomer en het noorderlicht in de winter.” Gemiddeld legde ze zo'n 500 kilometer per etappe af. Tussendoor ging ze naar huis om enkele maanden later verder te gaan waar ze was gebleven. In totaal heeft ze in de 188 dagen, dat ze op pad was, op 167 plekken gebivakkeerd. Meestal in een berghut, maar ook noodgedwongen door invallende duisternis en/of slecht weer in haar eigen tentje. Ze startte haar avontuur op 11 januari 2017 in een harde storm en beëindigde deze op 2 september 2019 in dikke mist op een speggladde rotspunt, 150 meter verwijderd van de Barentszee.

rest van de wereld gebeurt, weet ze niet. „Dat was heel ver weg. Maar ik miste het niet. Nieuws is vaak vluchtig, een hype. Wat nu belangrijk is, is dat een paar weken later niet meer.”

Kuipslee

Behalve zichzelf sleept ze op haar wintertrajecten ook de 30 kilo wegen de Kees - 'een reizend circus' - aan trekstangen met zich mee. Vooral in steile afdalingen over ijsneeuw is het lastig om hem onder controle te houden. Over Kees schrijft ze: 'We zijn een hecht koppel, we hebben een haatliefdeverhouding.' Kees is haar kuipslee met daarop alles wat onontbeerlijk is om haar zware tocht te volbrengen. Langlaufski's, sneeuwschoenen, tentje, brander, warme kleding, slaapzak en -matje, thermosfles, droogvoer, EHBO-doozje. Kees is vernoemd naar Kees Verkerk, de schaatslegende uit de Hoeksche Waard. Verkerk beheert al jaren een camping in Zuid Noorwegen. In de zomerse tochten laat ze Kees thuis en propst ze al haar benodigdheden in een rugzak. „Dat is verslavend. Het geeft me een gevoel van vrijheid dat ik op mijn rug alles meedraag wat ik nodig heb. Rijkdom is voor mij reizen en mensen ontmoeten. Ik hoef geen auto of juwelen.” Hoe meer ze richting noorden trekt, hoe vlakker het landschap. 'Een tijdlo-

ze leegte.' De terreinomstandigheden blijven onverminderd zwaar. Soms zakt ze in de toendra weg in een zuigende modderbrij. Muggen vergezellen haar. Hoewel ze zichzelf omschrijft als rand-boeddhist, mept ze een al te opdringerig exemplaar dood. Omdat ze niet durft te drinken uit stilstaand water, lest ze haar dorst soms in de warme zomerweken door het eten van kruipbramen. Maar als het even kan compelt ze haar mok in een rivier of beek. „In Nederland is geen plek waar ik dat zou durven.” Al wandelend ziet ze de gevolgen van de klimaatverandering om zich heen.

'Je ruikt en hoort beter tijdens zo'n tocht'

„Er komen nu rupsen in het noorden van Noorwegen voor die berkenbomen kaal vreten. Die gaan er op den duur aan dood.” Myra beschrijft in haar boek uitvoerig over haar ontmoetingen met diverse Sami, bewoners van Lapland. Maar dat is een scheldwoord. De Sami worden al eeuwen onderdrukt in hun leefgebied in het noorden van Noorwegen, Zweden, Finland en Rusland. Grote stukken land en eigendommen zijn

hun afgepakt; hun rendieren zijn afgesneden van migratieroutes. De Sami voelen zich nog steeds tweedekrangsburger. 'Er wordt op ons neergekeken.' En dan, op 1 september 2019, is daar eindelijk de Noordkaap. Maar Myra voelt geen euforie, eerder leegte te midden van de vele toeristen in hun auto's. 'De meeste souvenirs hier zou ik niet eens cadeau willen krijgen. Ik had wel door willen wandelen, als het land langer was geweest. Wat doe ik hier? Dit voelt niet als een eindpunt.'

Heimwee

Ze besluit door te gaan naar Kinna-rodde. Een ander uiteinde van Europa, dat slechts per boot en te voet is te bereiken. Ze loopt de laatste 24 kilometer door rotsachtig niemandsland en bereikt in de mist haar bestemming. Een gladde rotspunt aan de Barentszee. Dat voelt wel goed. Ze zet haar tentje op. 'Daarna strek ik me tevreden uit en laat de vermoeidheid toe.' Myra weet dan al, dat er 'een tijd komt dat ik heimwee krijg en me opnieuw laat lokken door verre toppen en verleiden door leegte'. Ze wil het verhaal van de bergen blijven doorvertellen. In 2022 wil ze een fietstocht maken door Ladakh in Noord-India en gaan schrijven over de nomaden in dat gebied. „De manier waarop zij leven sterft uit.”